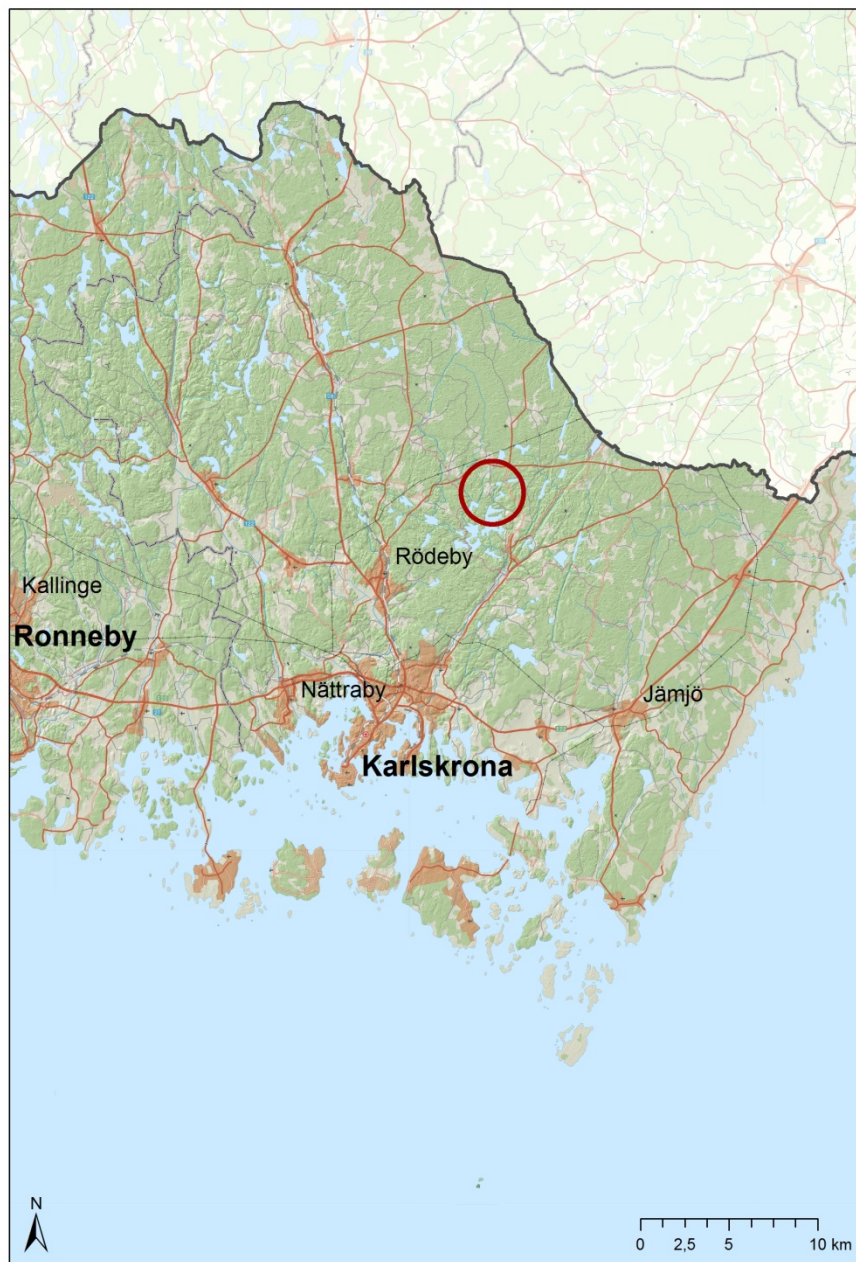

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410180 Bromåla

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap, vilket för detta område skiljer sig något från vad som är beslutat av regeringen. Länsstyrelsen har för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jonas Warhammar

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410180 Bromåla**

Kommun: Karlskrona

Områdets totala areal: 7,4 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-08-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2000-07-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

6510 - Slätterängar i låglandet

9070 - Trädklädd betesmark

1166 - Större vattensalamander, *Triturus cristatus***Bevarandesyfte**

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Bromåla bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

I Natura 2000-området Bromåla är det prioriterade bevarandevärdena den artrika slätterängen och omgivande silikatgräsmarker. Området har trots sin begränsade storlek en mycket artrik kärlväxtflora och är ett regionalt viktigt område för många slättergynnade arter.

Skogs- och mellanbygden i Karlskrona kommun innehåller ett flertal mindre, artrika betesmarker och slätterängar. De är representativa för den tidigare mosaikartade markanvändningen som präglade stora delar av Blekinge, före rationaliseringen av jordbruket.

Beskrivning av området

Området utgörs av betes- och slåttermarker vid Bromåla by i östra Blekinges skogsbygd. Området utgörs av hagmarksbevuxna moränkullar, med insprängda mindre slåtterängsytor, ett mera ekdominerat lundparti, samt några mindre områden som tidigare används som åker. Trädskiktet domineras av björk med inslag av al, asp, ek och tall, samt bärande träd som körsbär, vildapel och rönn. Torrängsfloran är mycket artrik och innehåller ett stort antal hävdberoende arter, exempelvis Adam och Eva, kattfot, slåtterfibbla, solvända, backtimjan, stortimjan, jungfrulin, darrgräs, nattviol, brudsporre, ängsnycklar, slåttergubbe, Sankt Pers nycklar, jungfru Marie nycklar. Även fjärilsfaunan är intressant med flera rödlistade arter: sexfläckig bastardsvärmare, bredbrämrad bastardsvärmare, ängsmetallvinge och violettekantad guldvinge. I den södra delen av området finns ett småvatten där större vattensalamander och långbensgroda leker. Ängsytona slås i slutet av juli - början av augusti och efterbetas.

Vad kan påverka negativt

Ängs- och betesmarker

- Minskat eller upphört bete/slåtter, vilket på sikt leder till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- En felaktig skötsel av slåtterängen, exempelvis användning av icke skärande redskap eller för tidig slåtter.
- Tillskottsutfodring av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i angränsande områden.

Större vattensalamander:

- Större vattensalamander är känslig för försurning och försvinner ofta när pH understiger 5,0.
- Barrskogsplantering runt annars lämpliga lekvatten medför beskuggning som fördröjer eller omintetgör överlevnadsmöjligheterna för larverna.
- Fragmentering av landskapet och isolering genom att omkringliggande miljöer är olämpliga för större vattensalamander, till exempel om de utgörs av barrskog, kan vara ett problem då arten har en begränsad spridningsförmåga.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

- Området är avsatt som biotopskyddsområde sedan 2000 i beslut av Länsstyrelsen. Enligt 7 kap 11 § miljöbalken får man inte bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde
- Miljöersättning för bevarande av betesmarker och slåtterängar enligt Miljö- och landsbygdsprogrammet år 2014-2020 finns i området.
- Större vattensalamander är fridlyst enligt 4 § Artskyddsförordningen (2007:845). Det innebär att det är förbjudet att avsiktligt fånga, döda eller störa djur samt ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon. Det är också förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser, vilket innebär att inte bara arten, utan även dess livsmiljö under alla levnadsstadier är skyddad.

- Utsättning av fisk kräver tillstånd enligt Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2011:13) om utsättning av fisk samt flyttning av fisk i andra fall än mellan fiskodlingar.

Behov av skötselåtgärder

- Røjning av sly och friställning av skyddsvärda träd samt deras efterträdare i området med trädklädd betesmark.
- Trädskiktet är delvis för tätt och det behövs naturvårdshuggningar, av främst björk, gärna i flera omgångar.
- Vissa delar har svag hävd och ohävdsarter som örnbräken börjar bredar ut sig. Mindre delar saknar beteshävd. Nytt stängsel kommer att sättas upp under 2016. Røjning och bättre beteshävd är nödvändigt för att bevara och förstärka de värden som finns i området.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 2,6 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 0,57 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Gräsmarkerna i Bromåla utgörs av två mindre delområden. Båda är torra-friska och relativt öppna med inslag av björk, al, asp, ek, tall, samt bärande träd som körsbär, vildapel och rönn. Buskskiktet består av enbuskar, hassel, nypon-, björnbärs- och slånbuskar. Markerna har en artrik flora med bland annat jungfru Marie nycklar, ängsskallra, stortimjan, solvända, prästkrage, bockrot, gullviva, jungfrulin och pillerstarr.

I området hävdas idag en större areal med lieslätter och arealen slåtterängar har ökat i områden som tidigare var klassade som silikatgräsmarker.

Bevarandemål

Områdets silikatgräsmarker ska vara minst 0,57 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och starkt präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter som solvända, jungfrulin, nattviol, pillerstarr, bockrot, gullviva, jungfru Marie nycklar och prästkrage. Betesmarken ska vara öppen med ett visst inslag av träd och buskar som ek, hassel och en. Värdefulla hagmarksträd, exempelvis oxel, sälg, vildapel och rönn ska finnas. Stenmurar och odlingsrösen ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Träd, buskar, sly eller ohävdarter, som örnbräken, som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet i området bedöms som ordinärt till gott. Bekämpning av ohävdarter behövs i delar av området.

6510 - Slätterängar i låglandet

Areal: 1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 3,31 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Slätterängarna i Bromåla ligger insprängda i beteslandskapet. De utgörs av artrika träd- och buskbärande torra-friska ängsytor. Trädskiktet domineras av björk med inslag av ek, samt enstaka bärande träd som körsbär, vildapel, rönn och oxel. Buskskiktet består av en-, björnbärs- och slånbuskar. Ängarna har en artrik flora med Adam och Eva, stortimjan, backsippa, smörbollar, backtimjan, rödklint, jungfrulin, brudsporre, liten blåklocka, tjärblomster, korskovall, solvända, prästkrage, bockrot, blåsuga, gulmåra, knägräs, stagg, ärenpris, darrgräs, slättergubbe, gullviva, slätterfibbla och ängsskallra.

Bevarandemål

Områdets slätteräng ska vara minst 3,3 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och präglad av slätter med efterbete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av slättergynnade arter, exempelvis darrgräs, smörbollar, prästkrage, hirsstarr, jungfru Marie nycklar, nattviol, jungfrulin, slätterfibbla, slättergubbe, gullviva och brudsporre. Ängen ska vara öppen med ett visst inslag av buskar och träd som ek, hassel, en, säl, oxel, rönn, vildapel och slån. Odlingsrösen och stenvägar är till största delen solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Träd, buskar, sly eller ohävsarter, exempelvis örnbäken, som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska ej förekomma. Fjärilsfaunan ska vara artrik och det ska finnas värdarter för bastardsvärmare och ängsmetallvinge i form av ängs- och bergssyra, käringtand och andra ärtväxter.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott. Trädskiktet behöver glesas ut och örnbäken behöver bekämpas.

9070 - Trädklädd betesmark

Areal: 1,1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 1,23 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Trädskiktet i hagmarken domineras av grova, vidkroniga ekar, med enstaka björk och bok. Här växer också vildapel, oxel och rönn. Buskskiktet domineras av hassel, med inslag av hagtorn, rosor och slånbuskar, samt en del enbuskar. Det finns betespräglade gräsmarksarter i fältskiktet, t.ex. gökärt, vårbrodd, blodrot, knippfryle, stagg, knägräs, blåsuga. Vedsvampar som oxtungssvamp och skillerticka kan finnas i området.

Bevarandemål

Arealen trädklädd betesmark ska vara minst 1,2 hektar. Bete ska påverka områdets dynamik och struktur. Trädskiktet ska vara olikåldrigt, artrikt och flerskiktat och det ska finnas ett buskskikt med olika växtarter. På sikt ska det förekomma äldre träd och föryngring av nya träd som efterträdare. Trädskiktet ska på sikt bli olikåldrigt, artrikt och flerskiktat och det ska finnas ett buskskikt. Det ska finnas följande substrat: liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd, träd med hackspettsbohål, gamla träd med skador eller döda delar.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet i området bedöms som minskat eller ordinärt. Området behöver röjas på sly.

1166 - Större vattensalamander, *Triturus cristatus*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Den större vattensalamandern är beroende av fuktiga men ändå varma miljöer. Större delen av året tillbringar arten på land, ofta i fuktig lövdominerad skog där den håller till under murkna trädstammar och stubbar, i smågnagargångar, under mossbeklädda stenar och i blockterräng. Den påträffas även sällsynt på öppen mark som till exempel i fuktiga hagar med högvuxet gräs eller på vägar under vandring. Spridningsbenägenheten är dålig och salamandrarna rör sig främst inom 50-300 meter från lekvattnet. Salamandrarna är bara aktiva på natten eller varma regniga dagar.

Den större vattensalamandern leker på våren i små till medelstora, permanenta vattensamlingar. Vanligen är lekvattnet en damm eller ett kärr i betesmark eller annan öppen mark, men de leker också i gårds- och branddammar, grusgropar, lertäkter, skogskärr, hållkar, diken samt små skogstjärnar. Dammarna ska vara solbelysta, fisk- och kräftfria och vattenkvaliteten ska vara god; inte för näringsrikt och inte för lågt pH. Artens larver har en lång akvatisk utvecklingsperiod och är därför känsliga för uttorkning av vattenmiljön.

Större vattensalamander är inte rödlistad i Sverige. Arten är beroende av ett komplext landskap, med landmiljöer där det finns gott om död ved, stenrosen, stubbar och andra strukturer där de kan övervintra och söka skydd, och rika akvatiska miljöer där de kan leka. Dessutom måste det finnas lämpliga vandringvägar mellan lekvattnen och landmiljöerna i form av dikeskanter, fuktiga stråk, buskmarker och lövskogar. Det största hotet mot arten, liksom mot andra groddjur, är förlusten av deras livsmiljöer. Många öppna marker har planterats med gran eller blivit åkermark, vilket har gjort att miljöer där salamandrarna tillbringar tiden på land har försvunnit. Många lekvatten har också förstörts genom övergödning, inplantering av fisk eller kräftor, igenväxning och utdikning.

Vid Bromåla hittades större vattensalamander vid en inventering 2005 då tio vuxna individer observerades. Vid en inventering 2009 hittades fem larver av större vattensalamander.

Bevarandemål

Större vattensalamander ska förekomma i området. Lekvattnet i området ska vara solbelyst och fritt från fisk. Vattenkvaliteten ska vara god och vattnet ska inte vara påverkat av övergödning eller försurning, eller vara igenväxt. Större vattensalamandern ska i de omgivande markerna ha goda förutsättningar för uppehälle och övervintring.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för större vattensalamander bedöms som gott.

Dokumentation

- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala
- Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2016-02-05).
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig:
<https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2000. Beslut om biotopskydd inom fastigheten Bromåla 1:18 i Augerums socken Karlskrona kommun.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska arterna i habitatdirektivets bilaga 2. Dnr NV-01162-10.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Rikets allmänna kartverk 1915-1919. Häradsekonomska kartan, Digitalt material © Lantmäteriet. www.lantmateriet.se.

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

